

GAZDASÁGI PROGRAM

KISZSIDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2024-2029.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
1.1 Jogszabályi háttér	3
1.2. Helyzetelemzés	3
1.3. Alapadatok	4
2. Szolgáltatások, lakókörnyezet helyzete és fejlesztése	4
2.1. Infrastrukturális ellátottság	4
2.2. Fejlesztési javaslatok	5
3. Gazdasági környezet	5
4. Kiszsidány Község Önkormányzatának helyzete	6
4.1. Vagyoni helyzet	6
4.2. Pénzügyi helyzet	7
4.3. Gazdasági program finanszírozásának biztosítása	7
4.4. Folyamatban lévő beruházások	8
5. Gazdasági program	8
5.1. Fejlesztési elképzelések	8
5.1.1 Infrastruktúra	8
5.1.2. Környezetvédelem	8
5.1.3. Oktatás, művelődés	9
5.1.4. Szociális és egészségügyi ellátás	9
5.1.5. Közbiztonság	9
5.1.6. Civil szervezetek	9
5.1.7. Turizmus	10
6. SWOT elemzés	10
7. Gazdasági program végrehajtásának feladatai	11

1. BEVEZETÉS

1.1 Jogsabályi háttér:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban Möt.) 116.§-a rendeli el a helyi önkormányzatok számára a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseinek gazdasági programban, fejlesztési tervben történő rögzítését.

A Möt. 42.§ 4. pontja a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörékként határozza meg a gazdasági program elfogadását.

A Möt. 116. §-a ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan a következők szerint: A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével a helyi önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának emelését szolgálják. A gazdasági program – a magasabb szintű területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, minőségének javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

1.2. Helyzetelemzés:

Kiszsídány község (korábbi elnevezése: Németzsídány) Nyugat-Magyarországon, Vas megyében, azon belül a Kőszegi járásban fekszik - Kőszeg és Csepreg között, előbbtől 10 – utóbbtól 6 km-re. Az első fellelt írásos emlék, amely a települést említi – 1225-ből származik. Legnagyobb ismert népessége a XVIII. sz. második felében meghaladta a 400 főt. Folyamatos csökkenés után a lakosok száma 2000-ben 113 fő volt, jelenleg a falut 98-an lakják.

A települést átszeli a Boldogasszony patak, amely Csepregtől DK-re ömlik a Répce folyóba. Domborzata változatos, ami az Alpok előterének jellemzője, pliocénkori agyagos, homokos, kavicsos üledékek fedik. A felszínen zömében gyenge minőségű barna erdőtalajok alakultak ki. Éghajlatára az Alpok közelsége miatt a kiegyenlítettség és a magas csapadékmennyiség a jellemző.

1.3. Alapadatok

A község belterülete 17,7 ha, külterülete 471,7 ha. Lakosság száma 106 fő.

Ebből	0	-	6	éves	4 fő
	6	-	18	éves	7 fő
	18	-	60	éves	60 fő
	60 év feletti				28 fő

A településen oktatási intézmény nincs. Az óvodáskorú gyermekeket és az alsó tagozatra járó iskolásokat a falugondnoki szolgálat Horvátzsidányba, a felső tagozatos diákok Kőszegre Volán járáttal utaznak.

2. A SZOLGÁLTATÁSOK, LAKÓKÖRNYEZET HELYZETE ÉS FEJLESZTÉSE

2.1 Infrastrukturális ellátottság:

Kiszsírány infrastrukturális ellátottsága fejlettnak mondható. Minden ingatlan rendelkezik vezetékes ivóvízzel adott a szennyvízelvezetés lehetősége. A szennyvíz nyomott vezetéken a Csepregi tisztítóba kerül. A településen kiépült a földgáz hálózat, a lakóházak jelentős része gázzal fűt, de bővült a tűzifa felhasználása és megjelent az elektromos fűtés is.

Az elektromos áram-ellátás biztosított, nem gyakoriak az áramkimaradások, a belterületi hálózat felújítása az előző ciklusban megvalósult. A belterületi úthálózat is megújult. A járdák kiépítettsége 70 %-os.

A kommunikációs hálózat kiépített és jól működik.

A csapadékvíz elvezetés hagyományos módon történik, ami nem felel meg a kor követelményeinek. A Fő utca nyugati oldalán végigfutó árok több helyen sérült, nagyobb mennyiségű csapadék érkezése esetén nem tudja elvezetni a vizet. A tömegközlekedés jó, naponta 13 járatpár vehető igénybe Kőszeg illetve Csepreg irányába.

2.2 Fejlesztési javaslatok:

- A nem lakott ingatlanok hasznosításának ösztönzése.
- A falugondnoki szolgálat járművének cseréje.
- Járdaépítés a Fő utca és a temető között.
- Az eső- és belvíz elvezetésére szolgáló árkok elavultak, felújításuk és részben fedetté tételük szükséges.
- Külterületi utak karbantartása, turista útvonalak kijelölése, a Kiszsidányi Forrás – a Kecsekút – és a Wigitz Forrás megközelíthetőségének biztosítása.
- Közbiztonság erősítése, kamerarendszer bővítése.
- A faluház energiaellátásának korszerűsítése.
- A forrás és környéke fejlesztése – játszótér, tornapálya, sátorozás.

3. GAZDASÁGI KÖRNYEZET

Az itt élő emberek hosszú évszázadokon keresztül a közvetlen környeztük által biztosított források kiaknázásából tartották fenn magukat. Elsősorban a mezőgazdaság növénytermesztő és állattartó tevékenységeit folytatták, kiegészítve a téli időszakban erdőgazdálkodással. Jelen volt ez mellett a szolgáltatás is, hiszen egy ilyen kis településen is voltak iparosok – asztalos, bognár, cipész, molnár, kovács stb. Az 1950-es, 60-as években megalakuló Termelő Szövetkezetek alapjaiban változtatták meg a falun élő emberek foglalkoztatási viszonyait. A gépesítések következtében nem

jutott mindenkinek munkalehetőség a helyi gazdaságokban és az ipari munkaerő igény sokakat a városi munkavállalás felé terelt.

A rendszerváltás után újra induló magán agrárgazdaságok vették át a TSz-ek szerepét, de településünkön sajnos nem alakultak sem családi gazdaságok. Csupán kiegészítő jövedelemszerzést biztosító őstermelők végeznek agrártevékenységet. A mezőgazdasági területek több mint 95 %-át más településeken működő agrárvállalkozások tulajdonolják, vagy bérlik.

Kisvállalkozások száma – 1. Egyéni vállalkozó 4 fő (egyik sem főállásban). Legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat – 1 fő falugondnok és 3 részmunkaidős foglalkoztatott.

A Kőszegi Evangélikus Egyházközség pihenőházat üzemeltet, de ez nem kereskedelmi szálláshely, hanem az egyházon belül működik. A polgármesteri program elkészítésében szerepelt az új lakótelkek kialakítása. Az elmúlt hónapokban lefolytatott egyeztetések egyértelművé tették, hogy a jelenlegi tulajdonosok nem kívánják sem eladni, sem lakótelekké alakítani a jelenleg művelés alatt álló területeket, így erről az elképzelésről le kell mondanunk.

4. KISZSIDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYZETE

4.1. Vagyoni helyzet:

Az önkormányzat ingatlanvagyonra elsősorban forgalomképtelen vagyonelemekből áll mint például utak, járdák, temető, árkok, stb. Illetve korlátozottan forgalomképes – faluház és 79 hrsz-ú közpark.

Üzemeltetésre átadott vagyon az ivóvíz és a csatornahálózat rendszere.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve korlátozottan forgalomképes vagyonelemek aránya. Ezekből az önkormányzat jelentős bevételekhez jutni nem tud.

4.2. Pénzügyi helyzet:

Az önkormányzat likviditási problémákkal nem kell, hogy szembenézzon. A takarékos gazdálkodásnak köszönhetően mindig rendelkezésre áll egy szerény összegű tartalék. Nagyobb beruházást azonban saját forrásainkból megvalósítani nem tudunk mert erre az évi 1 – 2 millió forintnál több nem áll rendelkezésre. Az 2024. évi költségvetés főösszege 65.126.273 Ft volt.

4.3. A gazdasági program anyagi forrásainak biztosítása

Az önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célok megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze a saját forrás növelésének. Ennek érdekében a következő években a helyi adó rendeleteket felül kell vizsgálni.

Az önkormányzat áttekinti vagyontárgyait, azok hasznosításának lehetőségeit és indokolt esetben dönt azok értékesítéséről.

A fejlesztések megvalósításának ütemezését összehangolja a pályázati forrásból elnyerhető támogatások elnyerésével.

Fejlesztési célú hitelt az önkormányzat nem kíván felvenni, kivételt képezhet az az eset, amikor a hitel rövid távú hitel a pályázati finanszírozás időbeli eltolódásának áthidalása céljából.

4.4 Folyamatban lévő beruházások

A Fő utca felújításának 3. szakasza – Magyar Falu program.

A Német Nemzetiségi Önkormányzattal közösen fejlesztjük a Faluház energiaellátását.

5. GAZDASÁGI PROGRAM

5.1. Fejlesztési elképzelések:

5.1.1. Infrastruktúra

Energiaellátás korszerűsítése.

Közvilágítás energiahatékonyságának növelése.

Külterületi utak rendbetétele

Csapadékvíz elvezetésének biztosítása

5.1.2. Környezetvédelem

Parlagfűirtás, gyommentesítés

A Kiszsidányi Forrás vízminőségének megőrzése, a forrás környezetének fejlesztése (játékok, sportolási lehetőségek, sátorhelyek kialakítása)

Koros, beteg, veszélyessé vált növények cseréje a közterületeken

5.1.3. Oktatás, művelődés

Tehetséges, szociálisan rászoruló tanulók támogatása (Bursa)

Óvodások és iskolások szállítása a falubusszal

Falunap megtartása, hagyományok ápolása a település fennállása 800. évfordulójának méltó megünneplése

Faluház energiaellátásának fejlesztése

Könyvtár szolgáltatásainak bővítése, programok szervezése

5.1.4. Szociális és egészségügyi ellátás

Szociálisan rászorult személyek támogatása (idős, magányos, beteg emberek segítése)

Betegek szállítása a Horvátzsidányi rendelőbe

Receptek felírása, kiváltása

Nagybevásárlás segítése a falubusz igénybevételével

5.1.5. Közbiztonság

Jó együttműködés fenntartása a Kőszegi Rendőrkapitánysággal

Polgárőrség támogatása

Kamerás megfigyelő rendszer bővítése

5.1.6. Civil szervezetek

Német Nemzetiségi Önkormányzattal való szoros együttműködés

Kiszsidányi Tiszta Forrás Egyesület támogatása

Együttműködés a Római Katolikus és Evangélikus gyülekezetekkel

5.1.7. Turizmus

Közvetlen gazdasági hatása nem várható az evangélikus pihenőház működésének. de településünk megismerése növeli turisztikai vonzerőnket.

Elkészült az Írott-kő Natúrpark Egyesület turisztikai koncepciója, amely a Kiszidányi Forrást több turista útvonal centrumaként jelöli.

Egészségturisztikai lehetőségeket rejt a Kiszidányi forrás, amelynek hasznosítását szorgalmazni kell.

6. SWOT ELEMZÉS

Erősségek

Természeti környezet szépsége, tiszta levegő

Kiszidányi Forrás ismertsége és látogatottsága

Fejlett infrastruktúra

A közösség összetartó ereje

Hagyományaink

Gyengeségek

A lakosság elöregedése

Vállalkozások hiánya

Forráshiány

Alacsony szolgáltatási színvonal

Lehetőségek

Rekreációs pihenési lehetőségek, új szálláshelyek

Egészségturizmus

Szabadtéri programok bővítése

A lakosság csökkenésének megállítása

Veszélyek

Pályázati önerő hiánya

Fiatalok elvándorlása

Gazdasági válsághelyzet kialakulása

7. A GAZDASÁGI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK FELADATAI

A program által meghatározott feladatok végrehajtásáért elsősorban a polgármester felelős, de a képviselőknek is kötelessége, hogy segítsék a polgármestert ebben a munkában.

A program végrehajtásához szükséges forrásokat az éves költségvetés készítésekor kell megtervezni és lehetőség szerint biztosítani.

A programban meghatározottaktól eltérni, illetve azt módosítani csak a képviselőtestület előzetes jóváhagyása után lehet.

A polgármester a jóváhagyott gazdasági program időarányos teljesítéséről, a felmerülő nehézségekről folyamatosan köteles a képviselőtestületet tájékoztatni.

KISZSIDÁNY,2025-03-25.

.....
Bánó Zoltán polgármester

.....
Fucinné Dorner Anikó jegyző